



**ANALIZA
SYSTEMU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
MIASTA I GMINY CZŁOPA
ZA 2020 ROK**

Człopa, marzec 2021 r.

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa	4
1.	Dane statystyczne	4
2.	Postępowanie przetargowe na „odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa”	6
3.	Gromadzenie odpadów komunalnych i częstotliwość ich odbioru	7
4.	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	8
5.	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta i Gminy Człopa	9
6.	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę Człopa	12
III.	Finanse systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	13
1.	Opłata z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	13
2.	Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa	13
3.	Koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarki odpadami komunalnymi ..	14
4.	Egzekucja opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	16
5.	Ulgi z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	16
6.	Podsumowanie finansowe systemu gospodarki odpadami komunalnymi	17
IV.	Uwagi końcowe	17

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. (tj. Dz. U. 2020 r. , poz. 1439 z późn. zm.) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednym z zadań Gminy Człopa jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza dokonywana jest na podstawie sprawozdań podmiotu odbierającego odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych, podmiotu prowadzącego punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (przedstawionych w BDO) oraz danych zgromadzonych na stanowisku księgowości Urzędu Miasta i Gminy Człopa, a także w elektronicznym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi Miasta i Gminy Człopa.

Rok 2020 od samego początku miał być okresem wyjątkowej pracy. Od 1 stycznia wprowadzono nowe stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co wiązało się z wystawieniem i doręczeniem mieszkańcom Miasta i Gminy Człopa odpowiednich zawiadomień. W marcu zorganizowano odbiór odpadów m.in. wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektronicznego czy opon od samochodów osobowych bezpośrednio z posesji mieszkańców. Nowelizacja wspomnianej na wstępie ustawy wymusiła konieczność dostosowania aktów prawa miejscowego do nowych przepisów. W maju i czerwcu Rada Miejska w Człopie podjęła szereg uchwał, które zaczęły obowiązywać od 1 września. Były to:

- Uchwała nr XVIII/138/2020 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Człopa;
- Uchwała nr XVIII/139/2020 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów;
- Uchwała nr XVIII/140/2020 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym;
- Uchwała nr XVIII/141/2020 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami

komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty na terenie Miasta i Gminy Człopa;

- Uchwała nr XVIII/142/2020 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała nr XVIII/143/2020 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- Uchwała Nr XIX/149/2020 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 30 czerwca 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Człopa.

W drugiej połowie roku w ramach edukacji i działań ekologicznych na rzecz mieszkańców dokonano zakupu pojemników na zużyte baterie oraz serca na nakrętki. Kosze na baterie umieszczono w siedzibach jednostek organizacyjnych gminy, a serce stanęło przy ul. Osiedlowej. W zamian za zebrane nakrętki wsparcie otrzymują podopieczni Fundacji Złotowianka. Ponadto mieszkańcy mieli możliwość pobrania w Urzędzie Miasta i Gminy Człopa lub na stronie www.czlopa.esog.pl ulotki dot. sposobu segregacji odpadów i zasad przyjmowania odpadów przez PSZOK. Rok zakończył się wprowadzeniem możliwości dokonywania transakcji bezgotówkowej za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kasie Urzędu Miasta i Gminy Człopa.

II. System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa

1. Dane statystyczne.

W 2020 roku na terenie Miasta i Gminy Człopa zameldowanych było **4835** osób, z czego w mieście Człopa **2270** osób, a na terenie wiejskim **2565** osób (stan na dzień 31.12.2020 r.).

Szczegółowe dane liczbowe na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawiają się następująco:

- ✓ liczba mieszkańców objętych systemem: **3818**;
- ✓ liczba obsługiwanych gospodarstw domowych: **1296**,
- ✓ liczba gospodarstw domowych korzystających ze zwolnienia z części opłaty w zamian za kompostowanie bioodpadów w kompostowniku przydomowym: **31** ,
- ✓ przyjęto **776** deklaracji.

rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
wybrane dane statystyczne								
Liczba mieszkańców zameldowanych	5110	5103	5061	5025	4979	4960	4888	4835
Liczba mieszkańców objętych systemem	2118	3841	3807	3845	3788	3810	3810	3818
Liczba obsługiwanych gospodarstw domowych	781	967	1188	1229	1238	1250	1274	1296
Liczba gospodarstw korzystających z kompostownika przydomowego	-	-	-	-	-	-	-	31
Ilość przyjętych deklaracji	2464	420	643	317	330	253	489	776

Analiza powyższych danych pozwala zauważyć, iż podczas gdy liczba zameldowanych mieszkańców z roku na rok maleje, to liczba osób wpisanych do systemu gospodarowania odpadami oscyluje wokół tych samych wielkości. Istniejąca różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych a wskazaną w deklaracjach wynika, podobnie jak w latach poprzednich, z tych samych przyczyn:

- faktu rzeczywistego zamieszkiwania na terenie innych gmin,
- nauki poza miejscem stałego zamieszkania (czasowe przebywanie w internacie),
- pracy osób czynnych zawodowo poza terenem kraju.

Od 1 września 2020 r. na podstawie podjętej uchwały Rady Miejskiej w Człopie wszyscy mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa (osoby fizyczne) jak i osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą na tym terenie zostali zobowiązani do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W przypadku stwierdzenia gromadzenia odpadów w inny sposób, wykonawca usługi odbioru odpadów został przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. (tj. Dz. U. 2020 r. , poz. 1439 z późn. zm.) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązany do powiadomienia o tym fakcie Urząd Miasta i Gminy Człopa. Do końca 2020 r. żadne zawiadomienie w tej sprawie nie wpłynęło.

Od tej samej daty wprowadzono dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi możliwość zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zamian za kompostowanie bioodpadów

stanowiących odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Do końca roku z tej możliwości skorzystało 31 gospodarstw domowych.

2. Postępowanie przetargowe na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa”.

W 2020 r. przeprowadzono dwukrotnie postępowanie przetargowe, którego przedmiotem był „odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa”. Pierwsze odbyło się w marcu i dotyczyło wykonywania przedmiotu zamówienia w okresie 01.05.2020 r. – 31.07.2020 r., a kolejne w sierpniu i dotyczyło okresu 01.08.2020 r. – 31.12.2020 r. Każdorazowo przy ocenie ofert zastosowano dwa kryteria: cena (90 %) oraz sposób wykazywania przez wykonawcę masy odebranych odpadów (10 %).

W obydwu postępowaniach wpłynęło tylko po jednej ofercie od firmy WERBENA Sp. z o.o. z siedzibą w Człopie.. Za każdym razem uznano je za najkorzystniejsze. Na podstawie podpisanych umów za faktycznie odebrane i zagospodarowane odpady Gmina ponosiła koszt:

- a) **810,00** zł brutto / 1 Mg za odbiór i zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych;
- b) **860,00** zł brutto / 1 Mg za odbiór i zagospodarowanie selektywnych odpadów komunalnych.

W poniższej tabeli porównano stawki obowiązujące Gminę Człopa w latach ubiegłych:

RODZAJ ODPADÓW	CZAS TRWANIA UMOWY							
	01.07.2013 – 30.06.2014	01.07.2014 – 30.06.2015	01.07.2015 – 30.06.2016	01.07.2016 – 30.06.2017	01.07.2017 – 30.06.2018	01.07.2018 – 30.06.2019	01.07.2019 – 30.04.2020	01.05.2020 – 31.12.2020
zmieszane	381,67	432,00	400,00	420,00	410,40	430,00	648,00	810,00
segregowane	108,00	1458,00	1400,00	850,00	637,20	680,00	756,00	860,00

3. Gromadzenie odpadów komunalnych i częstotliwość ich odbioru.

W 2020 r. zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa gromadzili odpady segregowane :

- ✓ w pojemniki (worki) **niebieskie** - opakowaniowe z papieru,
- ✓ w pojemniki (worki) **zielone** - opakowania ze szkła,
- ✓ w pojemniki (worki) **żółte** - metale i tworzywa sztuczne,
- ✓ w pojemniki (worki) **brązowe** - odpady ulegające biodegradacji.

W zakresie ostatniej frakcji odpadów – uchwała Rady Miejskiej z 28 maja dała możliwość właścicielom nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi możliwość kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w zamian za zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Do końca sierpnia harmonogram opróżniania pojemników w zakresie dni i częstotliwości odbioru pozostał niezmienny w stosunku do roku 2019 r.. Z terenu miejskiego odpady zmieszane i biodegradowalne odbierano w każdy poniedziałek i wtorek, a segregowane (frakcje: szkło, papier i plastik) co czwartą środę miesiąca. Teren wiejski, dalej podzielony na dwa „obwody”, był obsługiwany w zakresie odbioru odpadów niesegregowanych i biodegradowalnych co drugą środę miesiąca, a selektywne (szkło, papier i plastik) co czwartą środę miesiąca. Od 1 września harmonogram uległ zasadniczej zmianie. Nowy terminy odbioru odpadów przedstawiają się następująco:

TERMIN ODBIORU RODZAJ ODPADÓW	WRZESIEŃ	PAŹDZIERNIK	LISTOPAD	GRUDZIEŃ
budynek jednorodzinny				
zmieszane i bioodpady	1 raz na 2 tygodnie	1 raz na 2 tygodnie	1 raz na 2 tygodnie	1 raz na 2 tygodnie
plastik, papier i szkło	1 raz na 2 tygodnie	1 raz na 2 tygodnie	1 raz na miesiąc	1 raz na miesiąc
budynek wielorodzinny				
zmieszane i bioodpady	1 raz na tydzień	1 raz na tydzień	1 raz na 2 tygodnie	1 raz na 2 tygodnie
plastik, papier i szkło	1 raz na 2 tygodnie	1 raz na 2 tygodnie	1 raz na miesiąc	1 raz na miesiąc

Właściciele nieruchomości jednorodzinnych dalej byli wyposażeni w pojemniki do zbiórki odpadów zmieszanych i worki do zbiórki selektywnej, a właściciele nieruchomości stanowiących budynki wielorodzinne w pojemniki do segregacji odpadów komunalnych (pojemnik na plastik i papier, pojemnik na szkło, pojemnik na odpady niesegregowane).

Podobnie jak w latach poprzednich, w marcu zorganizowano akcję odbioru odpadów gabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Tego rodzaju zbiórka przede wszystkim dedykowana jest mieszkańcom objętym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, którzy nie mają możliwości samodzielnego transportu wyżej wskazanych rodzaju odpadów do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

4. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Bezpłatny dla mieszkańców Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadziła niezmiennie firma WERBENA.

PSZOK czynny był w każdą sobotę w godz. 7.00-15.00 przy ul. Kolejowej 24 w Człopie. Odpady odbierano po okazaniu ostatniego dowodu wniesienia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z dokumentem tożsamości. W związku z ogłoszeniem stanu epidemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jedynie w kwietniu działalność punktu została ograniczona do dwóch sobót (zamiast przypadających w tym okresie czterech).

Punkt przyjmował wyłącznie odpady zebrane selektywnie w następujących frakcjach:

- odpady zebrane selektywnie (papier, szkło białe i kolorowe, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe),
- odpady biodegradowalne z wyjątkiem masy zielonej,
- metale, w tym opakowania metalowe po farbach i środkach wykorzystywanych przy remontach budynków,
- zużyte baterie i akumulatory,
- sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlano – rozbiórkowe z drobnych prac remontowych (niezanieczyszczony gruz budowlany, płyty karton- gips, styropian),
- zużyte opony dla pojazdów o dopuszczalnej masie do 3,5 tony.

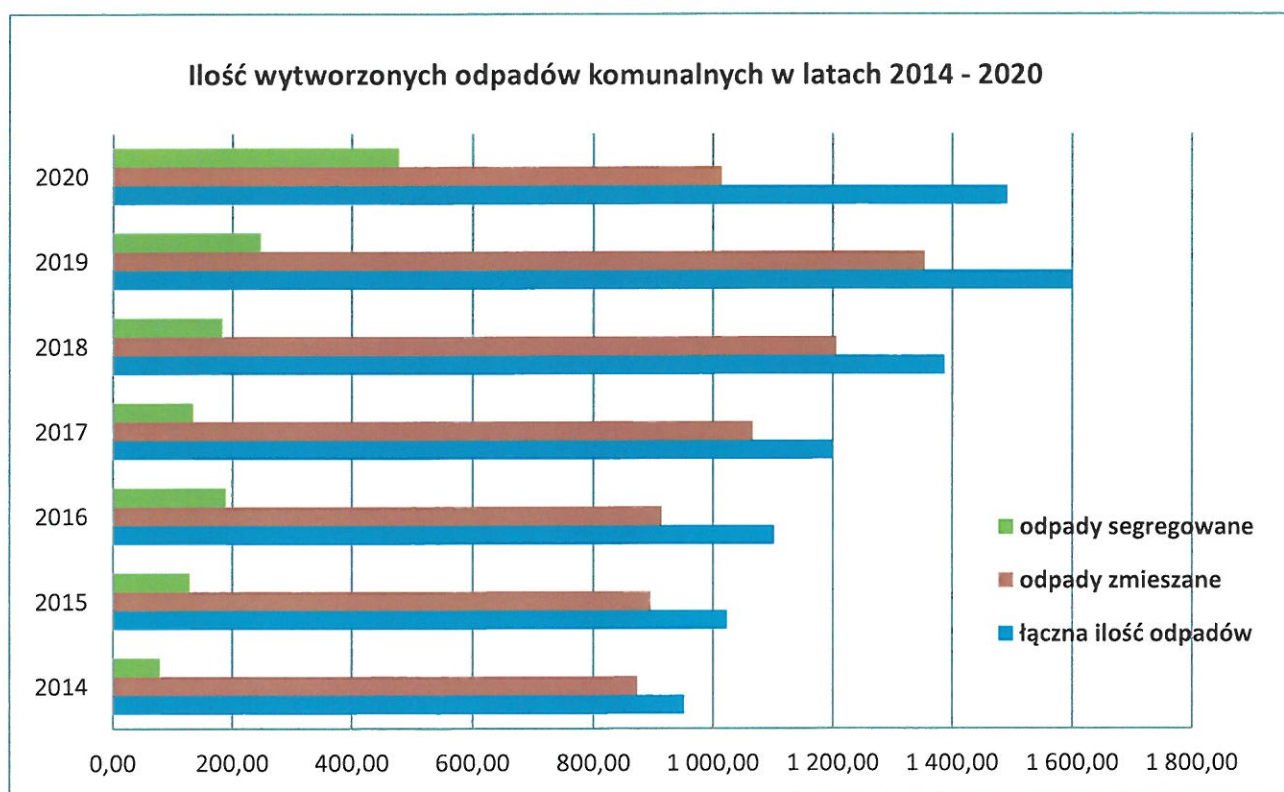
Zgodnie z podpisaną umową wynagrodzenie za usługę prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wraz z ich zagospodarowaniem w omawianym okresie wynosiło 9 000,00 brutto zł/m-c.

PSZOK w 2020 r. odebrał łącznie **45,046 Mg** odpadów komunalnych (w tym 6,190 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych). Stanowi to ok. 3 Mg mniej w porównaniu z rokiem ubiegłym.

5. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta i Gminy Człopa.

W związku ze zmianami w sposobie przekazywania sprawozdań przez podmioty odbierające odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, podmiotu prowadzącego punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w *Analizie za 2019 r.* dane te nie zostały przedstawione (termin na złożenie sprawozdań za 2019 r. mijał 31.10.2020 r.). W związku z tym w poniższym rozdziale zostaną zaprezentowane dane na temat ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta i Gminy Człopa zarówno w roku 2019 jak i 2020.

Na poniższym wykresie i w tabeli przedstawiono ilość wytworzonych odpadów z podziałem na sposób gromadzenia w latach 2014 – 2020:



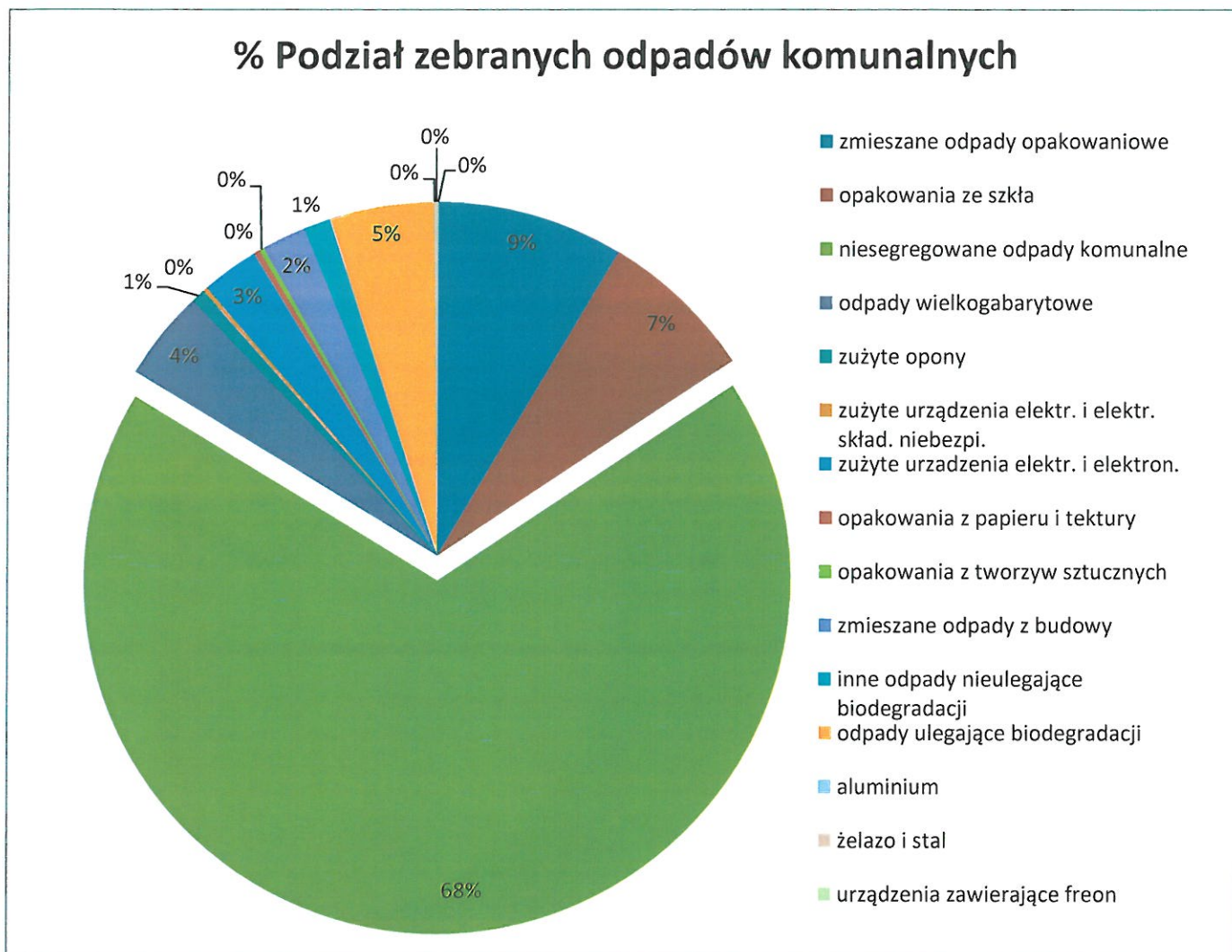
rodzaj odpadów Mg \ rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
zmieszane	873,5	895,58	913,78	1 066,38	1 205,02	1 353,827	1 014,530
segregowane	78,8	128,01	188,64	134,171	182,763	247,216	477,830
łącznie	952,3	1 023,59	1 102,414	1 200,551	1 387,783	1 601,043	1 492,36

Poniżej tabela przedstawiająca ilość zebranych w 2020 roku odpadów z podziałem na poszczególne frakcje:

Okres odbioru		odbiór u źródła	odbiór w PSZOK	RAZEM:
Rodzaj i kod odpadów Mg				
opakowania z papieru i tektury	15 01 01	3,360	0,760	4,120
opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	3,160	-	3,160
zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	128,120	-	128,120
opakowania ze szkła	15 01 07	106,440	-	106,440
zużyte opony	16 01 03	1,220	8,340	9,560
aluminium	17 04 02	-	0,150	0,150
żelazo i stal	17 04 05	-	2,130	2,130
zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	17 09 04	26,920	3,320	30,240
urządzenia zawierające freony	20 01 23	-	0,700	0,700
zużyte urządzenia elektr. i elektron. zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35	-	3,164	3,164
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 36	2,380	36,606	38,990
odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	71,240	-	71,240
inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	18,340	-	18,340
niesegregowane odpady komunalne	20 03 01	1 014,530	-	1 014,530
odpady wielkogabarytowe	20 03 07	61,480	-	61,480
RAZEM:		1 437,19	55,170	1 492,36

Z terenu Miasta i Gminy Człopa łącznie w 2019 r. odebrano **1 601,043 ton** odpadów komunalnych, z czego **247,216 tony** stanowią odpady zgromadzone w sposób selektywny, a **1 353,8270 ton** to odpady zmieszane.

Natomiast w 2020 r. z terenu Miasta i Gminy Człopa łącznie odebrano **1 492,360 ton** odpadów komunalnych, z czego **477,830 tony** stanowią odpady zgromadzone w sposób selektywny, a **1 014,530 ton** to odpady zmieszane.



Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, iż po raz pierwszy od 2014 r. nastąpił spadek ilości wytwarzanych odpadów komunalnych (o ok. 108 Mg porównując do roku 2019), w tym znaczący spadek produkcji nie segregowanych odpadów komunalnych (o 339,30 Mg w porównaniu z rokiem 2019) przy jednoczesnym wzroście masy odpadów zebranych w sposób selektywny. W porównaniu do roku 2019 mieszkańcy zebrali aż o 230,62 Mg więcej tych odpadów.

W 2020 r. **32 %** wytworzonych przez mieszkańców odpadów zebranych zostało w sposób selektywny (dla porównania w 2019 r. było to tylko 16 %). Natomiast **68 %** wyprodukowanych w roku 2020 odpadów to odpady zmieszane (dla porównania w 2019 r. było to aż 84 %).

Wśród nowych rodzajów odpadów zebranych na naszym terenie należy wymienić: zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu, odpady ulegające biodegradacji, urządzenia zawierające freony czy inne odpady nieulegające biodegradacji

6. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę Człopa.

Poziomy recyklingu, jakie muszą osiągnąć gminy w odniesieniu do poszczególnych rodzajów odpadów, określone zostały w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2020, poz. 1439 ze zm.).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych odpadów komunalnych określiło kolejne stopnie poziomu recyklingu jaki należy osiągnąć w poszczególnych latach. Dla kolejnych lat określone zostały następujące poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami:

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia %								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50

W 2019 roku z łącznej masy odebranych odpadów komunalnych (tj. 1 601,043 Mg) recyklingowi poddano i przygotowano do ponownego użycia frakcje: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w ilości 171,0137 Mg. Po dokonaniu obliczeń, poziom recyklingu wskazanych frakcji odpadów wyniósł **33,68 %**. Jest to mniej niż wartość wskazana do osiągnięcia na podstawie wymienionego wyżej rozporządzenia.

W 2020 roku z terenu nieruchomości zamieszkałych odebrano 1 492,360 Mg odpadów komunalnych, natomiast z terenu nieruchomości niezamieszkałych 95,150 Mg odpadów. Łączna masa odebranych odpadów komunalnych wyniosła zatem 1 587,51 Mg.

Recyklingowi poddano i przygotowano do ponownego użycia frakcje: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w ilości 248,550 Mg. Po dokonaniu obliczeń, poziom recyklingu wskazanych frakcji odpadów wyniósł ok. **48,91 %**. Jest to mniej niż wartość wskazana do osiągnięcia na podstawie wymienionego wyżej rozporządzenia.

III. FINANSE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

1. Opłata z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

a) Stawka za 1 os. zbiórka selektywna (od 01.01.2020) :	25,00 zł
b) Stawka za 1 os. zbiórka nieselektywna (od 01.01.2020):	50,00 zł
c) należność z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi :	<u>1 295 508,72 zł</u>
d) wpływy z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi :	<u>1 125 830,64 zł</u>
e) wydatki z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi:	<u>1 273 986,10 zł</u>
f) nadpłaty :	24 365,36 zł
g) zaległość z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:	<u>221 183,18 zł</u>
należność główna	194 043,44 zł
koszty upomnienia	9 887,70 zł
odsetki	17 252,04 zł

Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa stale rosną. W związku z tym od 1 stycznia 2020 r. wprowadzono nowe, większe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (25 zł za 1 os. zbiórka selektywna i 50 zł za 1 os. w przypadku braku spełnienia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny.). Powyższe spowodowało, iż po raz pierwszy od 2018 r., należność z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi wystarczyłaby na pokrycie wszystkich wydatków,

Mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa winni w 2020 r. wnieść łącznie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz systemu gospodarki odpadami kwotę 1 295 508,72 zł. Tymczasem wpłaty z tego tytułu wyniosły 1 125 830,64 zł. Oznacza to, że do budżetu Gminy ostatecznie wpłynęła kwota mniejsza o ok. 170 000,00 zł.

2. Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa.

Kwota poniesiona przez Gminę Człopa na rzecz podmiotu wykonującego usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wyniosła w 2020 roku 1 084 781,06 zł. Z tytułu prowadzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych Gmina był to z kolei koszt w wysokości 103 500,00 zł.

Łącznie kwota poniesiona na przedmiotowe zadanie to **1 188 281,06 zł**. W tabeli dla porównania koszt wykonania jednakowej usługi w latach ubiegłych:

rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
koszt zł	130 000,00	421 340,18	559 186,88	580 261,80	560 194,40	584 665,04	889 192,80	1 188 281,06

Jak łatwo zauważyć koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów, pomimo spadku łącznej ilości odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych, stale rośnie. Wpływ na wysokość poniesionych kosztów ma przede wszystkim ustalona w wyniku postępowania przetargowego stawka za odbiór i zagospodarowanie tony odpadów zmieszanych i segregowanych oraz ilość wytwarzanych i przekazywanych do odbioru przez mieszkańców Miasta i Gminy Człopa odpadów komunalnych w ramach poszczególnych frakcji.

3. Koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

a) należność z tytułu utrzymania systemu komputerowego eSOG oraz pozostałe usługi firmy RAD.pl :	12 361,50 zł
b) zakup materiałów biurowych :	460,00 zł
c) działania edukacyjna – pojemniki na zużyte baterie, serce na nakrętki	2 704,00 zł
d) szkolenia i delegacje:	83,58 zł
e) usługi pocztowe:	9 709,50 zł
f) wynagrodzenie 4 pracowników* :	46 921,88 zł
g) pochodne od wynagrodzeń pracowników (m.in. składki na ubezpieczenia społeczne oraz fundusz pracy):	10 579,10 zł
h) prowizje bankowe i opłata za prowadzenie rachunku:	2 163,00 zł
i) opłata komornicza:	722,48 zł
łącznie obsługa administracyjna:	85 705,04 zł

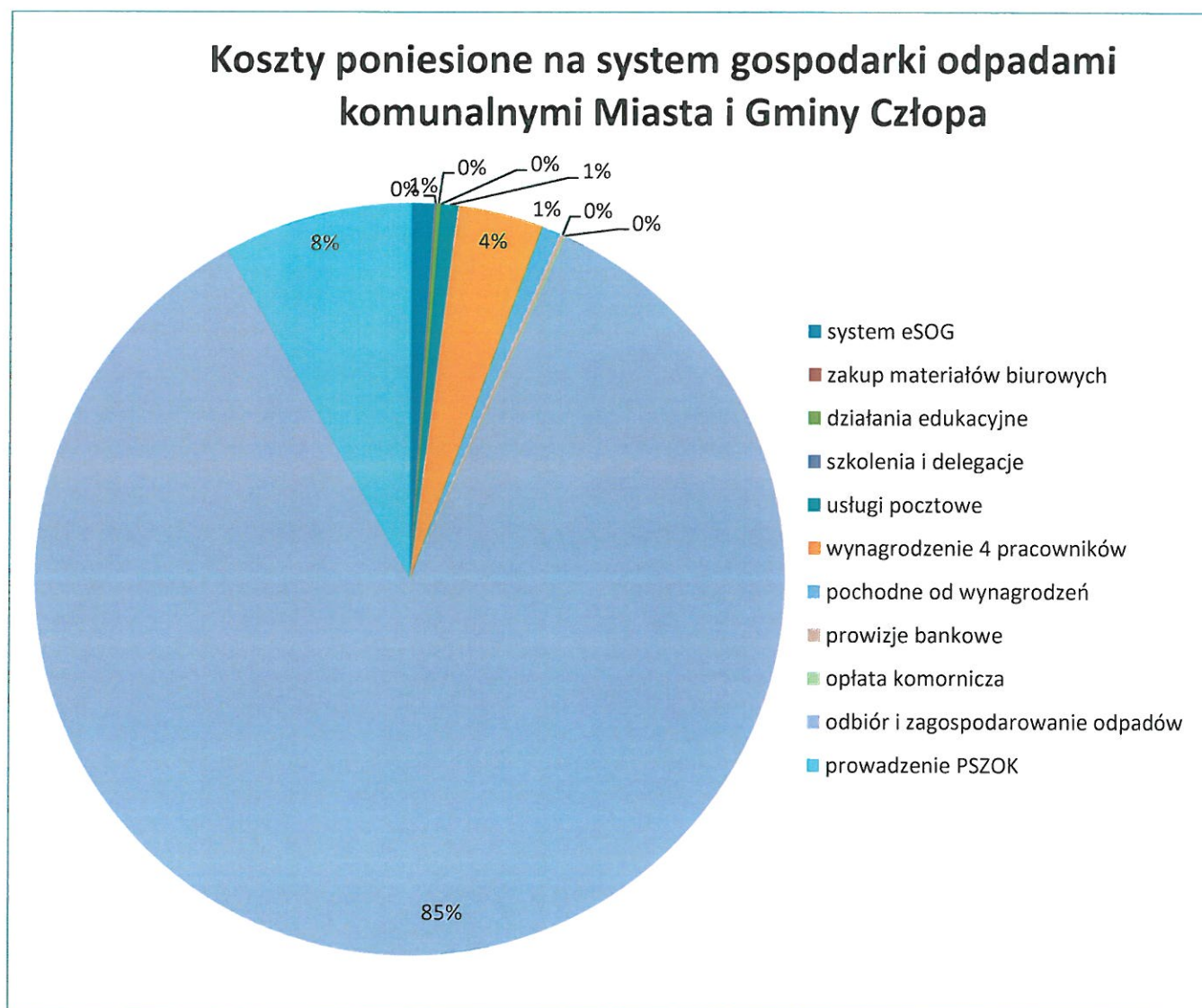
* Przy założeniu przeznaczenia przez 4 pracowników odpowiednio 50%, 2 x 20% i 10% czasu pracy na wykonywanie zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.

W porównaniu z rokiem poprzednim Gmina Człopa poniosła większe wydatki z tytułu usługi pocztowej oraz utrzymania systemu komputerowego. Wzrosły również koszty wynagrodzeń pracowników (ok. 4 tys. zł), nie osiągnęły jednak poziomu z 2018 r.

Łącznie koszty poniesione na system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa przedstawiają się następująco:

1.	obsługa administracyjna systemu	85 705,04 zł
2.	odbiór u źródła i zagospodarowanie odpadów	1 084 781,06 zł
3.	odbiór w PSZOK i zagospodarowanie odpadów	103 500,00 zł
	łącznie:	1 273 986,10 zł

Łączna wartość kosztów poniesionych w 2020 r. wzrosła o ok. 307 000,00 zł. W porównaniu do roku poprzedniego wzrósł przede wszystkim koszt odbioru i zagospodarowania opadów (o ok. 250 tys. zł) oraz prowadzenia PSZOK (o ok. 50 tys. zł). Koszty obsługi administracyjnej poniesione w 2020 r. są większe o ok. 7,5 tys. zł. Poniższy wykres przedstawia podział wydatkowania środków finansowych w 2020 r.:



4. Egzekucja opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W 2020 roku kontynuowano egzekucję należności pieniężnych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi poprzez wystawienie i wysłanie upomnień, a następnie, w przypadku dalszej zwłoki w uregulowaniu długu, przesłanie odpowiednim urzędom skarbowym tytułów wykonawczych.

Wyżej wymienione dokumenty w większości wypadków dotyczą tych samych właścicieli nieruchomości, którzy nie płacą od początku wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

W 2020 r. zaległa do zapłaty należność w wystawionych i wysłanych upomnieniach wyniosła 337 034,96 zł, z czego wpłacono 60 715,86 zł. Do chwili obecnej ze wszystkich przekazanych w latach 2015 - 2020 tytułów wykonawczych w całości zrealizowanych zostało 472, kolejne 66 wyegzekwowano częściowo, a pozostałe cały czas czekają na realizację (ok. 350).

Kwota wyegzekwowana przez urzędy skarbowe ponownie zmalała w porównaniu do poprzednich okresów sprawozdawczych. Powodu należy upatrywać się przede wszystkim w ograniczeniu pracy urzędów (komorników dochodzących należności w terenie) związanej z ogłoszoną w marcu 2020 r. pandemią koronawirusa.

TYTUŁY WYKONAWCZE						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
kwota wyegzekwowana przez US (należność główna + koszty upomnienia + odsetki + opłata komornicza dla US)	2 385,05 zł	28 414,60 zł	18 788,15 zł	23 986,67 zł	19 406,26 zł	14 523,73 zł

5. Ulgi z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W analizowanym okresie do Burmistrza Miasta i Gminy Człopa wpłynął 1 wniosek od właściciela nieruchomości zamieszkałej posiadającego zaległość z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o zastosowanie ulgi w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Podanie dotyczyło rozłożenia zaległości na raty. W związku z nieprzedłożeniem przez wnioskodawcę dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia sprawy, wniosek został pozostawiony bez rozpatrzenia.

6. Podsumowanie finansowe systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi powinny być w całości pokrywane z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W 2020 roku należność, jaką powinni ponieść mieszkańcy, po raz pierwszy od dwóch lat, była wystarczająca na pokrycie wydatków. Oznacza to, że wysokość stawek z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi została określona prawidłowo. Niestety mieszkańcy dokonali wpłat mniejszych niż powinni i ostatecznie do budżetu Gminy wpłynęła kwota mniejsza o ok. 170 000,00 zł.

Należność z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:	1 295 508,72 zł
Wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi :	1 125 830,64 zł
Wydatki na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w tym :	1 273 986,10 zł
- usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych	1 188 281,06 zł
- koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarowania odpadami	85 705,04 zł
RÓŻNICA 2020	- 148 155,46 zł
RÓŻNICA 2019	- 227 891,73 zł
RÓŻNICA 2018	- 106 425,73 zł
RÓŻNICA 2017	- 43 348,13 zł
łącznie	- 525 821,05 zł

Rok 2020 jest kolejnym okresem, w którym wydatki za gospodarowanie odpadami komunalnymi przewyższyły dochody/wpływy. Należy przy tym zauważyć, iż różnica za 2020 r. w wysokości 148 155,46 zł jest znacznie niższa niż za rok poprzedni. Nie zmienia to jednak faktu, iż Gmina w dalszym ciągu musi dokładać środki finansowe na prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie.

IV. UWAGI KOŃCOWE

System gospodarki odpadami komunalnymi według obowiązujących przepisów ma być systemem samofinansującym się. W związku z powyższym w celu zapewnienia środków na

jego prawidłowe funkcjonowanie konieczne jest pobieranie takiej opłaty od mieszkańców, aby wystarczała ona na realizację całości zadania, którym została obciążona gmina.

Rok 2020 r. w zakresie realizacji zadań i obowiązków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi był okresem wyjątkowej pracy dla pracowników Urzędu Miasta i Gminy Człopa. Rok rozpoczął się zmianą stawki. Wynikiem wprowadzonej podwyżki po raz pierwszy od dwóch lat planowane należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi miały zaspokoić wszystkie wydatki. Niestety, ponieważ nie wszyscy mieszkańcy regulują zobowiązania z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi, rok 2020 podobnie jak lata poprzednie zakończył się wydatkami przewyższającymi rzeczywiste wpływy.

Następnie w II kwartale opracowano i uchwalono szereg uchwał w celu dostosowania przepisów prawa miejscowego do znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2020, poz. 1439 ze zm.), a pod koniec omawianego okresu wprowadzono nowo ustanowione zmiany w życie.

Napawać optymizmem powinien natomiast fakt, iż w przedstawionym okresie nastąpił spadek łącznej ilości odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych przy jednoczesnym wzroście ilości selektywnie zgromadzonych odpadów.

W związku z tym, w kolejnych okresach funkcjonowania systemu, należy pomyśleć nad zmianami prowadzącymi do jego uszczelnienia, w szczególności w zakresie weryfikacji ilości osób zamieszkujących nieruchomości wskazanych w deklaracjach. Ponadto kontynuacji, być może rozszerzenia, wymagają akcje i działania edukacyjne prowadzące do wzrostu wiedzy m.in. na temat prawidłowej segregacji.

Łączne wprowadzenie w życie wszystkich wymienionych propozycji ma szansę wpłynąć pozytywnie na system gospodarowania odpadami komunalnymi i osiągnąć zamierzony przez ustawodawcę cel, jakim jest - oprócz samofinansującego się systemu - dbałość o środowisko naturalne.

BURMISTRZ

mgr Jerzy Bekker

Sporządziła: Paulina Samolczyk
inspektor ds. projektów
UMiG Człopa